

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

27 בינואר 2010

481

י"ב בשבט התש"ע

עמוד

הצעת חוק עובדים זרים (תיקון מס' 14) (העסקה שלא כדין – הגברת האכיפה), התש"ע-2010 236

הודעת המערכת

הצעת חוק עובדים זרים (תיקון מס' 14) (העסקה שלא כדו"ח – הגברת האכיפה), התש"ע-2010

1. תיקון סעיף 1 בחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, אחרי ההגדרה "הוועדה" יבוא:
- "תובע" – כמשמעותו בסעיף 12(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982²;
2. תיקון סעיף 2 בחוק העיקרי, אחרי "כפל הקנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977" יבוא "ובלבד שלא יפחת מ-10,000 שקלים חדשים" ואחרי "דינו מאסר שנה או קנס פי ארבעה מהקנס האמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977" יבוא "ובלבד שלא יפחת מ-25,000 שקלים חדשים".

ד ב ר י ה ס ב ר

המסחר והתעסוקה, בשנת 2006 מחצית מהנקנסים הגישו בקשה להישפט בשל עבירה של העסקת עובד זר שלא כדו"ח ולרובן של הבקשות קדמו גם בקשות ביטול קנס, מהתובע במשרד התעשייה המסחר והתעסוקה. לשם השוואה יצוין כי בעבירות תנועה, שהן גם עבירות קנס, רק כאחוז אחד מן הנקנסים מבקשים להישפט בשל העבירה. בכך נוצר מצב שבמקום שהאכיפה המינהלית תיעל את ההליכים ותביא לסיומם במהירות כאמור, היא גורמת לסרבולם, להליכים ממושכים בפני התובע במסגרת בקשות לביטול הקנסות, ובסופו של דבר מסתיימת בהליך פלילי בבית המשפט ביותר ממחצית מן המקרים. על כן, שוקד משרד המשפטים בימים אלה על תיקון של תקנות העבירות המינהליות (קנס מינהלי – עובדים זרים), התשנ"ב-1992, במטרה לבטל את תחולת חוק העבירות המינהליות על סעיפים 2(א), 4(א) ו-4(ב) לחוק, שעניינם העסקה שלא כדו"ח של עובד זר, כך שלגביהן יוגשו כתבי אישום כאשר קיימות ראיות לכאורה לביצוען. במקביל, מוצע בהצעת חוק זו להחמיר את הענישה בשל עבירות של העסקת עובדים זרים שלא כדו"ח על כל צורותיה, כדי להגביר את ההרתעה מביצוע עבירות כאמור.

כללי בשנים האחרונות הולכת ומתרחבת התופעה של העסקתם שלא כדו"ח של עובדים זרים בשלל ענפי המשק. תופעה הפוגעת בכלכלה הישראלית בכלל ובשוק העבודה הישראלי בפרט (להרחבה ר' דו"ח הוועדה לעיצוב מדיניות בנושא עובדים לא-ישראלים 2007, בעמ' 19 ובעמ' 29, <http://www.pmo.gov.il/NR/rdonlyres/A8774D06-ECC6-4A39-95B2-AC73F96FABD2/0/foreignworkers.pdf>). בעקבות התרחבות היקף התופעה החליטה ועדת השרים לענייני עובדים זרים, שבה חברים שר האוצר, שר המשפטים ושר הפנים, כי יש להתמודד עם תופעה זו באמצעות הגברת האכיפה על עבירות על חוק עובדים זרים, התשנ"א-1991 (להלן – החוק או חוק עובדים זרים), הנעברות בידי מעסיקים. זאת, כדי שהגברת האכיפה וההתייעלותה יגרמו להפחתת הביקוש של צורות העסקה לא חוקיות במשק. יצוין, כי לעניין צורת העסקה לא חוקית נקבע בפסיקה שלאור תכלית החוק, יש לפרש את המונחים "מעביד" ו"עובד" ככוללים כל סיטואציה של התקשרות לביצוע עבודה בידי מי שהוא "עובד זר", דהיינו מי שאינו רשאי לעבוד לפי הוראות חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (ת"פ (ת"א) 1072/01 משרד העבודה והרווחה נ' שוסטר (משה)).

סעיף 1 מוצע לתקן את סעיף 1 לחוק ולהוסיף לו את ההגדרה "תובע", לאור השימוש במונח זה בסעיף 35 לחוק המוצע בסעיף 5 להצעת חוק זו, שעניינו הסדר לסגירת תיק מותנית.

עבירות של העסקה שלא כדו"ח לפי החוק נאכפו בשנים האחרונות באמצעות קביעתן כעבירות מינהליות לפי חוק העבירות המינהליות, התשמ"ז-1985 (להלן – חוק העבירות המינהליות). מתוך מחשבה כי האכיפה המינהלית תיעל את ההליכים ותביא לסיומם במהירות. דא עקא, אופיין של עבירות אלה הדרושות הוכחתו של יסוד נפשי של מודעות מצד המעביד להיותו של העובד עובד זר, כמו גם הקנסות המינהליים הגבוהים שנקבעו בצדן, הביאו דווקא לחוסר יעילות באכיפת העבירות, הבא לידי ביטוי בשיעור גבוה של נקנסים המבקשים להישפט בבית המשפט בשל עבירה של העסקה שלא כדו"ח. על פי נתוני משרד התעשייה

סעיף 2 מוצע לתקן את סעיף 2 לחוק שעניינו העבדה שלא כדו"ח. כפי שהוסבר בחלק הכללי לדברי ההסבר, מאחר שכיום העבירות המנויות בסעיף 2(א) לחוק הן עבירות מינהליות, קובע סעיף 14 לחוק העבירות המינהליות קנס מינימום לעבירות אלה שיוטל במשפט במקרה שבו ביקש אדם להישפט בגיןן, אשר לא יפחת מהקנס המינהלי הקבוע בצד העבירה.

¹ ס"ח התשנ"א, עמ' 112; התשס"ט, עמ' 175.
² ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

"החמרת הענישה 4א. (א) הורשע מעביד בעבירה של העסקה שלא כדין לפי סעיף 2(א) או לפי סעיף 4(א) או (ב), ובחמש השנים שקדמו למועד ביצוע העבירה כבר הורשע בעבירה כאמור, לא יפחת עונשו לפי סעיף 2(א) מכפל הקנס המזערי האמור באותו סעיף, לפי העניין.

(ב) הורשע מעביד בעבירה של העסקה שלא כדין לפי סעיף 2(א) או לפי סעיף 4(א) או (ב), ובחמש השנים שקדמו למועד ביצוע העבירה הורשע ונקבע עונשו לפי סעיף קטן (א), לא יפחת עונשו לפי סעיף 2(א) מפי שלושה מהקנס המזערי האמור באותו סעיף, לפי העניין.

(ג) לעניין סעיפים קטנים (א) ו-(ב), יראו כמה הרשעות בשל אירוע אחד, כהרשעה אחת.

(ד) במניין ההרשעות הקודמות כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) יובאו בחשבון גם הרשעות שקדמו ליום תחילתו של חוק עובדים זרים (תיקון מס' 14) (העסקה שלא כדין – הגברת האכיפה), התש"ע-2010.

ד ב ר י ה ס ב ר

יש לציין כי מאחר שמדובר בטיעון לעונש בלבד, אין לכלול בכתב האישום את העובדה שמדובר בעבירה חוזרת, דבר שהיה עלול לסתור את הכלל שלפיו אין מציגים לבית המשפט את עברו הפלילי של אדם טרם הוכרע דינו.

לסעיף קטן (א)

כאמור לעיל, קנסות המינימום המוגדלים לגבי עבירות חוזרות מתייחסים לאנשים שכבר הוטל עליהם קנס בעבר והדבר לא הרתיעם. לעומת זאת, כאשר אדם מורשע בשל כמה עבירות באירוע אחד (למשל, העסקת כמה עובדים זרים), אין להתייחס לעבירות הנוספות כאל עבירות חוזרות, שכן הוא לא נענש בעבר בשל העבירות הקודמות, ולכן לא מתקיים במקרה כזה הרציונל של עבירה חוזרת.

לסעיף קטן (ד)

על פי המוצע, במניין ההרשעות הקודמות לצורך הגדרת "עבירה חוזרת" יובאו בחשבון גם עבירות שנעברו טרם כניסתו של חוק מוצע זה לתוקף. יובהר, כי אין מדובר בתחולה רטרואקטיבית של ענישה מחמירה, שכן העבירות הקודמות מהוות נסיבה בלבד לענישה מוחמרת בשל העבירה שעליה מועמד הנאשם לדין, ואשר לגביה החוק יחול, כמוכך, רק אם נעברה אחרי כניסתו לתוקף. גם בעניין זה קיימת הוראה דומה בפקודת התעבורה, בסעיף 4א40(ד).

יובהר לעניין זה כי עבירה של העסקה שלא כדין אשר שולם בגינה קנס מינהלי בלי שהעניין נדון בבית משפט, לא תבוא במניין ההרשעות הקודמות, שכן לפי סעיף 23 לחוק העבירות המנהליות, תשלום הקנס מכפר על העבירה.

לאור התיקון המוצע ולפיו עבירת העסקה שלא כדין לפי סעיף 2(א) לחוק לא תהיה יותר עבירה מינהלית (ר' הרחבה בחלק הכללי של דברי ההסבר) מוצע לקבוע בסעיף זה קנס מינימום בשל ביצוע עבירה כאמור, וזאת כדי להגביר את ההרתעה מביצועה. קנס המינימום המוצע לעבירה שבוצעה על ידי יחיד יהיה 10,000 ש"ח, ואילו קנס המינימום בשל עבירה שבוצעה בידי אדם במסגרת משלח ידו או עסקו יהיה 25,000 ש"ח. עם זאת, תישמר בידי בית המשפט סמכותו, המעוגנת בסעיף 35א(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, להטיל קנס נמוך מקנס המינימום הקבוע בצד העבירה אם העבירה נעברה בנסיבות מיוחדות שיפורשו בגור הדין.

סעיף 3 לסעיף 4א המוצע

לסעיפים קטנים (א) ו-(ב)

מוצע להוסיף לחוק את סעיף 4א המוצע שעניינו החמרת הענישה בשל הרשעות קודמות בעבירה של העסקה שלא כדין לפי סעיפים 2(א) ו-4(א) או (ב) לחוק. יצוין כי הוראה דומה קיימת גם בסעיף 4א40(ד) לפקודת התעבורה.

בסעיף 4א האמור מוצע לקבוע קנסות מינימום גבוהים יותר מקנסות המינימום המוצעים בסעיף 2(א) המוצע בסעיף 2 להצעת חוק זו, כאשר מדובר בעבירות חוזרות ונשנות. מדובר בנאשמים שכבר הורשעו בביצוע העבירה של העסקת עובדים זרים, אך הקנס שהוטל עליהם לא הרתיע אותם מלעבור שוב את העבירה. לגבי נאשמים אלה מוצע לקבוע עונש מינימום כפול (לעבירה חוזרת), ואף משולש (לעניין עבירה הנעברת בשלישית).

מחזיק במקרקעין שבהם נמצא עובד זר אשר מתקיים לגביו אחד מאלה, יראו אותו כמי שמעביד את העובד הזר, אלא אם כן הוכיח אחרת:

(1) העובד הזר מבצע עבודה או נותן שירות, בעבור המחזיק במקרקעין;

(2) העובד הזר נמצא במקרקעין בנסיבות שיש בהן להצביע כי הוא מבצע עבודה או נותן שירות, בעבור המחזיק במקרקעין.

4. בסעיף 5 לחוק העיקרי, במקום "קנס כקבוע" יבוא "כפל הקנס האמור".

5. אחרי סעיף 5א לחוק העיקרי יבוא:

"הסדר לסגירת תיק 5.5. (א) ראה תובע כי קיימות ראיות מספיקות לאישום חשוד בעבירה של העסקה שלא כדין לפי סעיף 2(א) או לפי סעיף 4(א) או (ב), רשאי הוא, על אף האמור בסעיף 62(א) רישה לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, שלא להעמידו לדין ולהציע לו הסדר לסגירת תיק המותנית בתנאים (בסעיף זה – הסדר), אם ראה כי מילוי תנאי ההסדר יענה על העניין לציבור, בנסיבות המקרה.

(ב) במסגרת ההסדר רשאי תובע להתחייב להימנע מהגשת כתב אישום נגד חשוד, אם יודה החשוד בעובדות המהוות את העבירה והמפורטות בהסדר, ויתחייב לקיים את התנאים המפורטים בהסדר, בתוך פרק זמן שייקבע.

ד ב ר י ה ס ב ר

הראוי במקרה של עובדים זרים הוא יצירת חוקה ולפיה כאשר עובדים נמצאים בשטח השייך או הנמצא בשימוש של בעל מקרקעין או מי שמחזיק בהם או, הבא מכוחו, קמה חוקה שלפיה לעובדים קיים קשר יחסי עובד-מעביד עם אותו מחזיק המקרקעין.

סעיף 4 מוצע לתקן את סעיף 5 לחוק, שעניינו אחריות נושאי משרה, ובו להכפיל את הקנס המרבי הקבוע בשל עבירה של הפרת חובת פיקוח בידי נושא משרה בתאגיד. הסעיף המוצע נועד להחמיר את הענישה בשל עבירות של נושא משרה בתאגיד, במטרה לעודד את נושאי המשרה להדק את הפיקוח על התאגיד בהיבט של העסקה שלא כדין של עובדים זרים.

סעיף 5 מוצע להוסיף את סעיף 55 המוצע שעניינו הסדר לסגירת תיק מותנית. מוצע להסמיך תובע להציע לחשוד בעבירות של העסקת עובד זר שלא כדין, הסדר לסגירת תיק מותנית, אף אם קיימות ראיות מספיקות לאישום ויש עניין ציבורי בהבאת החשוד לדין. מטרת ההסדר היא לאפשר סיום מוסכם של התיק מחוץ לכותלי בית המשפט כאשר יש לכך הצדקה, כגון במקרים של עבירה ראשונה, נסיבות מקלות מיוחדות וכדומה. ההסדר כפוף להסכמת החשוד להודות בעובדות המגבשות את העבירה שבה הוא חשוד כאשר בתמורה מתחייב התובע שלא להעמידו לדין.

לסעיף 4 ב המוצע

מוצע לקבוע חוקה הניתנת לסתירה לגבי העסקת עובד זר על ידי מחזיק מקרקעין. בהתאם לחוקה זו, יראו את מחזיק המקרקעין כמעבידו של העובד הזר, אם בתחומי המקרקעין שלו נמצא עובד זר כשהוא מבצע עבודה או נותן שירות בעבור המחזיק או אפילו כאשר העובד הזר נמצא במקרקעין בנסיבות שיש בהן להצביע על ביצוע עבודה או מתן שירות, כגון לינה או אכילה במקום.

חוקה זו מעגנת בחוק את ההלכות שנקבעו בעניין זה בפסקי הדין של בתי הדין לעבודה בשנים האחרונות ומבטאת את המציאות בפועל כפי שהיא עולה מפסקי הדין. כמו כן, חוקה זו מעוגנת בניסיון החיים המלמד כי ברוב המקרים המחזיק בפועל של נכס המקרקעין הוא אכן מעסיקו של העובד הזר, ובמקרים שבהם אין זה כך, עובר הנטל למחזיק המקרקעין להוכיח אחרת.

חוקה זו קיבלה לאחרונה משנה תוקף בפסק הדין ת"פ (אזורי ב"ש) 1018/04 משרד התעשייה המסחר והתעסוקה נ' ניר עם כהן ירקות אגודה שיתופית חקלאית, תק-עב-2007(1)2585, אשר אושר בבית הדין הארצי לעבודה בע"פ (ארצי) 13/07 ניר עם כהן ירקות אגודה שיתופית חקלאית בע"מ נ' משרד התעשייה המסחר והתעסוקה, תק-אר 2009(3)483. בהחלטה נכתב כי המבנה המשפטי

(ג) דחה חשוד הצעה להסדר או שלא השיב עליה בתוך הזמן שקצב לו התובע בהצעה, יעמידו התובע לדין, אלא אם כן נוכח ממידע חדש שהובא לידיעתו לאחר הצעת ההסדר לחשוד, או מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי אין די ראיות לאישום או שאין במשפט עניין לציבור.

(ד) תנאי ההסדר שיציע התובע, טעונים אישור תובע שהוסמך לכך בידי היועץ המשפטי לממשלה.

(ה) התנאים שתובע יכול להסדר לסגירת תיק מותנית לפי חוק זה הם:

(1) תשלום קנס בגובה מחצית הקנס המזערי הקבוע לעבירה;

(2) התחייבות של החשוד להימנע מביצוע העבירה שבה הוא הודה, במהלך תקופה שתצוין בהסדר ושלא תעלה על שנה אחת; ההתחייבות יכול שתהיה מלווה בערובה, שתחולט אם הפר החשוד את ההתחייבות.

(1) ההסדר ייערך בכתב ויכלול את כל אלה:

(1) תיאור העובדות המהוות את העבירה;

(2) תיאור התנאים שעל החשוד למלא, כאמור בסעיף קטן (ה);

(3) פרק הזמן שבמהלכו על החשוד למלא אחר תנאי ההסדר; לעניין חוק זה יראו את פרק הזמן שנקבע כאמור, כאחד מתנאי ההסדר.

(ז) תובע רשאי לקבוע בתנאי ההסדר את הדרך שבה יוכיח לו החשוד כי מילא את התנאים שנקבעו בהסדר.

(ח) תובע לא יעמיד חשוד לדין בשל עובדות המהוות עבירה שהוא הודה בהן במסגרת הסדר, לאחר שהחשוד החל למלא את תנאי ההסדר, בין שסיים למלא את התנאים האמורים ובין אם לאו, אלא אם כן מצא שההסדר הושג במרמה; כתב אישום בהתאם לסעיף קטן זה יוגש באישור היועץ המשפטי לממשלה או מי שהסמיך לכך.

ד ב ר י ה ס ב ר

הסדר כאמור עשוי להותיר מחוץ להליך המשפטי הרגיל את אותם מקרים שהיום ממילא מסתיימים מחוצה לו על ידי תשלום הקנס המינהלי בלי לבקש להישפט בגינו, ובכך לא להטיל מעמסה נוספת על מערכת בתי המשפט מעבר למוטל עליה היום.

יצוין כי הצעה דומה לקביעת הסדר של סגירת תיק מותנית, כבר הועלתה במסגרת הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 61) (הסדר לסגירת תיק מותנית), התשס"ט-2008, אשר פורסמה בהצעות חוק הממשלה, התשס"ט, עמ' 210.

תנאי ההסדר שבהם חייב החשוד לעמוד הם תשלום קנס בגובה מחצית קנס המינימום הקבוע בצד העבירה וכן התחייבות של החשוד להימנע מביצוע חוזר של העבירה שבה הודה החשוד. הפרת תנאי ההסדר תביא להעמדה לדין של החשוד בשל העובדות שבהן הודה במסגרת ההסדר, פרט למקרים שבהם מצא תובע שאין להעמידו לדין מטעמים שירשמו. לעניין זה, הפרה של ההסדר כוללת אי-קיום תנאי ההסדר במסגרת התקופה שנקבעה בהסדר ואי-עמידה בתנאי ההתחייבות.

(ט) נוכח תובע כי החשוד הפר את תנאי ההסדר, יעמידו לדין בשל העובדות המהוות עבירה והמפורטות בהסדר כאמור בסעיף קטן (ו)(1), אלא אם כן מצא שאין להעמידו לדין מטעמים מיוחדים שיירשמו; לעניין זה יראו כהפרה של תנאי ההסדר, גם הגשה של כתב אישום על עבירה שהחשוד התחייב במסגרת ההסדר להימנע ממנה כאמור בסעיף (ה)(2).

(י) הועמד חשוד לדין בהתאם לסעיף קטן (ט), יראו את ההסדר כמבוטל והחשוד לא יהיה מחויב במילוי תנאי ההסדר שטרם מילא; מילא החשוד חלק מהתנאים שנקבעו בהסדר, יתחשב בכך בית המשפט במסגרת שיקוליו בבואו לגזור את דינו.

(יא) הודיית חשוד בעובדות המהוות עבירה, במסגרת הסדר, לא תשמש ראיה נגדו בהליך פלילי בשל עובדות אלה.

תיקון חוק העבירות המינהליות 6. בחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985³, בסעיף 15, האמור בו יוסמן "(א)" ואחריו יבוא:

"(ב) היה לתובע יסוד סביר להניח שאדם עבר עבירה מינהלית לפי סעיף 2(ב)(3), (4), (5) או (8) לחוק עובדים זרים, התשמ"א-1991, וכן ראה כי באותו אירוע קיימות ראיות מספיקות לאישום אותו אדם בעבירה של העסקה שלא כדין לפי סעיפים 2(א) או 4(א) או (ב) לחוק האמור, יהיה די בקיומן של ראיות כאמור כדי להוות נסיבות המצדיקות הגשת כתב אישום בשל העבירה המינהלית, כאמור בסעיף קטן (א)."

7. תיקון חוק הגבלת שימוש במקום שימוש בגבלת שימוש במקום עבירות, התשס"ה-2005⁴ –

ד ב ר י ה ס ב ר

קיימת האפשרות של אכיפה אחודה, כלומר תובע יוכל לאחד את האכיפה של העבירות האמורות יחד עם האכיפה של עבירת ההעסקה שלא כדין. כך למעשה יוכל תובע, בכתב האישום של עבירת ההעסקה שלא כדין, לצרף גם את העבירות המינהליות האמורות. הוראה זו מתגברת על ההוראה הקיימת כיום בסעיף 15 לחוק העבירות המינהליות ולפיה, כל עוד אין נסיבות מצדיקות, אין להגיש כתב אישום על עבירה שנקבעה לה עבירה מינהלית. לפיכך, קובע סעיף 15(ב) המוצע כי די בקיומן של ראיות לביצוע עבירה של העסקת עובד זר שלא כדין כדי להוות נסיבות המצדיקות העמדה לדין גם בשל העבירות המינהליות שנמצאו לגביהן ראיות באותו אירוע.

הטעם לקביעתה של ההוראה המוצעת הוא הימנעות מאכיפה כפולה או מפוצלת בשל אותן נסיבות עובדתיות, וכן החומרה היתרה הקיימת במקרים שבהם העובד הזר הועסק שלא כדין וכן הופרו בעניינו חובות נוספות שחב המעסיק כלפיו לפי החוק.

7 סעיף כדי להעניק אמצעי נוסף לאכיפה ולהרתעה של בעלי עסק מהעסקת עובדים זרים שלא כחוק, מוצע במסגרת הצעת חוק זו לתקן בתיקון עקף את

6 סעיף מוצע במסגרת הצעת חוק זו לתקן בתיקון עקף את חוק העבירות המינהליות ובו להוסיף לסעיף 15 שעניינו סמכות תובע, את סעיף קטן (ב) המוצע. סעיף 15 לחוק העבירות המינהליות קובע, כי ניתן להעמיד אדם לדין בשל עבירה מינהלית רק כאשר קיימות נסיבות המצדיקות זאת ומטעמים שיירשמו.

מלבד העבירות של העסקה שלא כדין לפי סעיפים 2(א) או 4(א) או (ב) לחוק עובדים זרים אשר מוצע, כמוסבר בחלק הכללי של דברי ההסבר, להוציאן מתחולת חוק העבירות המינהליות, קיימות עבירות אחרות על חוק עובדים זרים אשר צפויות להמשיך ולהיאכף באמצעות המנגנון הקבוע בחוק העבירות המינהליות. לגבי חלק מהעבירות המינהליות שבחוק עובדים זרים, עבירות לפי סעיף 2(ב)(3), (4), (5) או (8), מלמד ניסיון גורמי האכיפה כי הן נעברות, במקרים רבים, בנסיבות של העסקה שלא כדין, כך למשל לגבי העבירה שבסעיף 2(ב)(4) המחייב מעסיק של עובד זר להעמיד לשימושו מגורים הולמים, או לגבי העבירה שבסעיף 2(ב)(3) המחייב מעסיק להסדיר ביטוח רפואי בעבור העובד הזר.

על כן מוצע לקבוע בסעיף 15(ב) המוצע כי לגבי העבירות המינהליות האמורות בחוק עובדים זרים תהיה

³ ס"ח התשמ"ו, עמ' 31.

⁴ ס"ח התשס"ה, עמ' 426.

(1) בסעיף 1 –

(א) בהגדרה "עבירה", בתחילתה יבוא "עבירה של העסקת עובד זר שלא כדין אר";

(ב) אחרי ההגדרה "עבירה" יבוא:

"עבירה של העסקת עובד זר שלא כדין" – עבירה לפי סעיפים 2(א) או 4(א) או (ב) לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991;

(2) בסעיף 2 –

(א) בסעיף קטן (א), אחרי פסקה (2) יבוא:

(3) בסעיף קטן זה, "עבירה" – למעט עבירה של העסקת עובד זר שלא כדין;

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) בית משפט השלום, רשאי, לבקשת תובע, ליתן צו להגבלת שימוש במקום, בהליך אזרחי, אם שוכנע כי קיים יסוד סביר לחשש שהמקום ישמש לביצוע עבירה של העסקת עובד זר (בסעיף קטן זה – עבירה), אם לא יינתן צו הגבלת שימוש, ובלבד שנוכח כי התקיימו כל אלה:

(1) המקום הוא בית עסק;

(2) בבית העסק נעברו בחמש השנים האחרונות שתי עבירות לפחות כאמור בסעיף 4א(א) או (ב) לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991 (בסעיף קטן זה – עבירות קודמות);

(3) למחזיק במקום או לבעל המקום, אם ניתן לאתרו בשקידה סבירה, ניתנה התראה בכתב שבה הוא נדרש לנקוט צעדים למניעת הישנות העבירה, וכן הובא לידיעתו ביצוען של עבירות קודמות בבית העסק ואפשרות הגבלת השימוש במקום לפי הוראות סעיף זה, במקרה של הישנות העבירה;

ד ב ר י ה ס ב ר

ראשית, מוצע כי סמכותו של בית המשפט לצוות על הגבלת שימוש במקום לגבי עבירה של העסקת עובד זר שלא כדין, תחול רק על מקום שהוא בית עסק. שנית, מוצע כי בית המשפט יהיה רשאי ליתן צו להגבלת שימוש במקום שבו נעברה עבירה של העסקת עובד זר, רק אם נוכח כי מדובר בהתנהגות חוזרת (קרי – במקום נעברו לפחות שתי עבירות של העסקת עובד זר בחמש השנים האחרונות), וכי בעל המקום או המחזיק במקום הוזהר לגבי אפשרות הגבלת השימוש במקום במקרה של הישנות העבירה. זאת ועוד, בהתאם לקבוע בחוק הגבלת השימוש במקום, הצו עשוי לכלול הוראות בדבר הגבלות או איסורים על השימוש במקום שבו נעברה העבירה, עד כדי סגירתו. בשל חומריותו של צעד זה, מוצע לקבוע כי בית המשפט לא ייתן צו כאמור לגבי בית עסק שנעברה בו עבירת העסקת עובד זר כאמור, אם מצא, לאור מכלול נסיבות העניין, כי מתן הצו יגרום לפגיעה בביטחון המדינה, בשלום הציבור או באינטרס ציבורי חשוב אחר, או אם מצא כי הפגיעה הכלכלית שתיגרם בעקבות הוצאת צו כמבוקש אינה מידתית, ואינה סבירה בנסיבות העניין.

חוק הגבלת השימוש במקום לשם מניעת ביצוע עבירות, התשס"ה-2005 (להלן – חוק הגבלת השימוש במקום).

פסקה (1)

הגדרת "עבירה" שבסעיף 1 לחוק הגבלת השימוש במקום, כוללת בתוכה הוראות סעיפים שונים בחוק העונשין שעניינן עבירות זנות. מוצע לתקן את סעיף 1 לחוק האמור כך שהגדרת "עבירה" תכלול גם עבירה של העסקת עובד זר שלא כדין, אשר מוצע להגדירה באותו סעיף כעבירה לפי סעיפים 2(א) ו-4(א) או (ב) לחוק עובדים זרים. זאת כדי שהוראות חוק הגבלת השימוש במקום יחולו גם על עבירה של העסקת עובד זר שלא כדין.

פסקה (2)

מוצע לתקן את סעיף 2 לחוק הגבלת השימוש במקום, כך שההסדר הקבוע בו כיום לעניין צו שיפוטי להגבלת שימוש במקום, יחול רק על עבירות הזנות לפי חוק העונשין ואילו על עבירות של העסקת עובד זר יחול הסדר שונה כמוצע בסעיף קטן (א1) המוצע.

(4) הגבלת השימוש במקום לא תגרום לאחד מאלה:

(א) פגיעה בביטחון המדינה, בשלום הציבור, או באינטרס ציבורי חשוב אחר;

(ב) נזק כלכלי חמור שאינו סביר בנסיבות העניין לבעל המקום, למחזיק במקום או לאדם אחר.

הודעת המערכת

בהצעות חוק הממשלה – 480, מספרי העמודים בחוברת צריכים להיות 232 ו-233 ולא כפי שנדפס בטעות.